

Туряниця Зоя Василівна,
*кандидат педагогічних наук, заступник директора
з навчально-виховної роботи,
викладач фахових дисциплін вищої категорії,
викладач-методист ВСП «Професійно-педагогічний
фаховий коледж Глухівського НПУ ім. О. Довженка»*

РЕАЛІЗАЦІЯ ПРИНЦИПІВ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ В ПРОЦЕСІ ВИХОВНОЇ РОБОТИ З МАЙБУТНІМИ МАЙСТРАМИ ВИРОБНИЧОГО НАВЧАННЯ

Національно-патріотичне виховання – один з основних напрямів, що передбачає: свідоме ставлення до потреби захищати територіальну цілісність Української держави; знання традицій та звичаїв українського народу і толерантне ставлення до культури й етнічних особливостей народів, які живуть на території нашої країни і за її межами; володіння рідною мовою; повагу до державної національної символіки; дотримання правових норм; бережне ставлення до навколишнього середовища і природних багатств України.

Відповідно до Концепції національно-патріотичного виховання в системі освіти України, національно-патріотичне виховання дітей та молоді є комплексною системною й цілеспрямованою діяльністю органів державної влади й місцевого самоврядування, громадських об'єднань і благодійних організацій, сім'ї, закладів освіти, інших інститутів щодо формування в молоді патріотичної свідомості, почуття вірності й любові до Батьківщини, турботи про благо свого народу, готовності до виконання громадянського й конституційного обов'язку із захисту національних інтересів, цілісності, незалежності України, сприяння становленню її як правової, демократичної, соціальної держави [1, с. 3].

Національно-патріотичне виховання реалізується через принципи, визначені в Концепції. Поряд із загальноприйнятими принципами дитиноцентризму, природовідповідності, культуровідповідності, гуманізму, урахування вікових й індивідуальних особливостей виокремлено й специфічні, а саме: національної спрямованості, самоактивності й саморегуляції, полікультурності, соціальної відповідності, історичної та соціальної пам'яті, міжпоколінної наступності [1, с. 4–5].

У системі виховання майбутніх майстрів виробничого навчання у фаховому коледжі передбачено реалізацію зазначених принципів.

Розглянемо, як же реалізуються принципи Концепції національно-патріотичного виховання в системі освіти України в закладі фахової передвищої освіти, зокрема у Відокремленому структурному підрозділі «Професійно-педагогічний фаховий коледж Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка», в освітньому процесі підготовки майбутніх майстрів виробничого навчання спеціальностей 015.37 Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка

сільськогосподарської продукції та харчові технології) та 015.38 Професійна освіта (Транспорт).

У рамках реалізації принципу національної спрямованості в закладі освіти було проведено заходи: урок мужності з нагоди Дня вшанування захисників Донецького аеропорту в Україні; круглий стіл «Україна – європейська держава» з нагоди Дня Соборності; зустріч у літературній вітальні «Героїзм українців у творчості українських письменників» із нагоди Дня пам'яті героїв Крут; флешмоб «Моя, Україно, єдина» з нагоди Дня єднання; онлайн-вікторина «Україна в полум'ї війни» до 10-річчя від початку російсько-української війни; інформаційна вікторина «Символіка України» з нагоди Дня державного герба України й першого офіційного Державного герба України тощо.

Принцип самоактивності й саморегуляції реалізовувався через проведення таких заходів: професійний дайджест на тему «Живи і працюй в Україні», дискусія з елементами тренінгу «Гендерна рівність. Ми всі різні, але рівні», обговорення проблеми за круглим столом «Чому важливо сортувати сміття?» тощо.

Відкрите онлайн-засідання студентського наукового гуртка «Міжнародні організації» на тему «НАТО – активна і провідна роль у забезпеченні світу і безпеки на міжнародній арені» і тематичний діалог «Великі математики Європи» засвідчують реалізацію принципу полікультурності.

Принцип соціальної відповідності реалізувався через організацію зустрічей здобувачів освіти із заступником начальника відділу комплектування Сумського прикордонного загону Державної прикордонної служби України і з представником Харківського університету повітряних сил імені Івана Кожедуба з метою популяризації військових професій для захисту України тощо.

Проведення таких заходів, як урок історичної пам'яті на тему «Крим: історія та сьогодення» з нагоди Дня кримського спротиву російській окупації, інформаційної години у формі історичного екскурсу «Перша Конституція Пилипа Орлика», екскурсія до майстерні-музею світла (м. Глухів), було здійснено в рамках реалізації принципу історичної та соціальної пам'яті.

З метою реалізації принципу міжпоколінної наступності ми провели такі виховні заходи: віртуальну екскурсію в музей хліба Сумського міського центру еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді; презентацію тематичної виставки літератури «Наукові досягнення в галузі льонярства й коноплярства»; розвагу з елементами фольклору «Прийди, Весно, з радістю!», розроблену членами студентського наукового гуртка «Art-фантазія», тощо.

Отже, національно-патріотичне виховання є важливим складником формування професійної компетентності майбутніх майстрів виробничого навчання у фаховому коледжі. Принципи Концепції національно-патріотичного виховання в системі освіти України реалізуються через виховні заходи, а організаторами й учасниками є здобувачі освіти.

Список використаної літератури

1. Концепція національно-патріотичного виховання в системі освіти України: наказ від 29 липня 2019 № 1038 / Міністерства освіти і науки України. URL: <http://surl.li/kzem> (дата звернення: 01.11.2023).